

## **TrygFonden indkalder ansøgninger om støtte til forskning i funktionelle lidelser**

TrygFonden har afsat 48 millioner kr. til forskning i funktionelle lidelser. Ansøgningsfristen for de sidste 28 millioner kr. er 6. april 2010.

Aktiviteter, der ikke består i forskning, kan komme i betragtning til en bevilling fra puljen, hvis de giver forståelsen af funktionelle lidelser et strategisk løft. Der kan være tale om f.eks. undervisning, information, netværksdannelse eller etablering af databaser.

### *Ansøgningskriterier:*

Ansøgningerne skal vedrøre funktionelle lidelser, dvs. lidelser og symptomer som ikke umiddelbart kan forklares med almindelige, biomedicinsk forståede årsager. Da funktionelle lidelser ofte indgår i et bredere symptombillede, hvor f.eks. stress, angst, depression eller ydre belastninger optræder, kan ansøgninger, der medtager disse fænomener, komme i betragtning.

Ansøgninger baseret på tværsektorielt og tværfagligt samarbejde er velkomne. Også rammeansøgninger kan komme i betragtning. Under alle omstændigheder skal de foreslåede aktiviteter i væsentlighed finde sted i Danmark.

### *Praktiske oplysninger:*

Ansøgninger sendes som PDF-filer til [funk@trygfonden.dk](mailto:funk@trygfonden.dk) senest tirsdag den 6. april. TrygFonden sender en bekræftelse på modtagelsen senest 9. april. TrygFondens almindelige ansøgningssystem må ikke benyttes.

Ansøgningen indsendes med følgende oplysninger:

- Projektets titel.
- Ansøger (så vidt muligt den praktisk ansvarlige eller forskningslederen).
- Ansøgers e-mail-adresse.
- Ansøgers institution (inkl. navn, adresse og telefonnummer).
- Lægmandsresume.
- Samlet projektbeskrivelse med anførsel af formål, status, baggrund, forskningsplan inkl. metoder og tidsplan, forankring af resultater samt etiske spørgsmål. Ansøgninger, der ikke drejer sig om forskning, justeres på relevante punkter.
- Rimeligt detaljeret budget med ansøgningsbeløb inkl. moms. Bemærk: (A) Eventuelle eksterne bevillinger og egen medfinansiering skal anføres. (B) Lønbudgettet bedes fordelt på stillingskategorier med angivelse af ansættelsesbrøker og bruttoløn. (C) Højest 5% overhead accepteres, men direkte sekretærtimer, projektrelevant IT-support etc. kan indlægges i budgettet.

- CV og publikationslister på projektets medarbejdere og eventuelle vejledere.

Ansøgningssproget kan være dansk eller engelsk.

#### *Vurdering:*

De indkomne ansøgninger vurderes af et nordisk reviewerpanel.

Ud over forskningsmæssig kvalitet bliver ansøgningerne vurderet efter følgende overordnede kriterier:

- Forskningsansøgninger: Potentiale til på basis af forskning, herunder forsøg, at forbedre indsatsen for at hjælpe patienter med funktionelle lidelser, herunder forebygge forværring af lidelsen.
- Alle ansøgninger: Potentiale til at løfte indsatsområdet funktionelle lidelser strategisk med henblik på at gøre lidelserne bedre forstået i samfundet som helhed, herunder blandt klinikere, i den øvrige forskning, i offentligheden og hos administrative og politiske beslutningstagere.

#### *Procedurer for reviewerpanelet:*

Panelet af reviewere vurderer ansøgningerne på et endagsmøde. Reviewerne skal bekendtgøre eventuel inhabilitet i forhold til de enkelte ansøgninger senest ved mødets begyndelse. Hvis der er tvivl om inhabilitet, drøfter det samlede reviewerpanel spørgsmålet. Inhabilitet medfører, at den inhabile reviewer ikke kan deltage i behandlingen af den givne ansøgning.

Reviewerpanelet tilstræber at nå sine afgørelser i enighed. Ansøgningerne fordeles i tre grupper:

- Anbefales imødekommet. Hvis projektets budget er rimeligt, vil reviewerpanelet så vidt muligt anbefale, at den givne ansøgning imødekommes fuldt ud.
- Anbefales til senere genansøgning uden for den særlige pulje vedr. funktionelle lidelser og på betingelse af, at specificerede dele af ansøgningen forbedres.
- Afvises. En afvisning afskærer ikke ansøger fra at søge igen uden for den særlige pulje.

Medarbejdere fra TrygFonden har taleret ved mødet og tager referat.

### Tidligere støtte:

Den aktuelle forskningspulje er anden del af en samlet bevilling på 48 millioner kr., der går til at forbedre behandlingen og forståelsen af funktionelle lidelser.

Ni forsknings- og informationsprojekter fik i efteråret 2009 støtte fra puljens første del:

- *Italesættelse af funktionelle lidelser mellem læge og patient.* Ansøger: Cand. mag. Christel Tarber, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik, Århus Universitetshospital. Kommunikationen i 50 videofilmede konsultationer i almen praksis analyseres for at afdække, i hvor høj grad lægens fokus på at stille en somatisk diagnose fremmer patientens orientering mod at opfatte sig selv som syg.
- *Funktionelle lidelser og arbejdsmarked: Barrierer og muligheder.* Ansøger: Professor Finn Diderichsen, Institut for Folkesundhed, Københavns Universitet. Særlige statistiske karakteristika m.h.t. beskæftigelsesstatus, overførselsindkomst og træk på sundhedsvæsenets ydelser identificeres for personer med diagnoser, der indikerer en funktionel lidelse: Fibromyalgi, kronisk træthedssyndrom etc.
- *Overser læger fysisk sygdom, når diagnosen funktionel lidelse stilles?* Ansøger: Læge Andreas Schröder, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik, Århus Universitetshospital. Registerundersøgelser skal vise, om patienter med diagnosen funktionel lidelse alligevel havde en somatisk sygdom på det tidspunkt, hvor diagnosen blev stillet.
- *Effekten af en psyko-educativ DVD og kortvarig psykologisk intervention efter akut whiplash-traume.* Ansøger: Psykolog Lisbeth Frostholm, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik, Århus Universitetshospital. I et lodtrækningsforsøg undersøges, om kombinationen af en DVD med beskrivelse af sygdomsforløbet ved nakkesmerter - suppleret med forslag til egenbehandling - og kognitiv adfærdsterapi forbedrer tilstanden hos patienter, der seks uger efter et færdselsuheld stadig har nakkesmerter.
- *"Lær at leve med kronisk smerte".* Ansøger: Komiteen for Sundhedsoplysning, København v. direktør Charan Nelander. Afprøvning, udrulning og evaluering af en særlig udgave af et kursusforløb, der skal forbedre kroniske patienters evne til at leve med deres sygdom. Kurset målrettes smertepatienter.
- *Mindfulness-baseret kognitiv terapi til patienter med svære funktionelle lidelser.* Ansøger: Førstereservelæge Lone Overby Fjorback, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik, Århus Universitetshospital. I et lodtrækningsforsøg undersøges effekten på patienter med funktionelle lidelser af en form for kognitiv terapi, der sigter på accept snarere end kontrol af kroppens signaler.
- *Patienter med funktionelle lidelsers oplevelse og håndtering af stress.* Ansøger: Cand. mag og kognitiv terapeut Annemette Bondo Lind, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik, Århus Universitetshospital. En kvalitativ, interviewbaseret undersøgelse skal vise effekten af mindfulness-baseret kognitiv terapi på stresshåndteringen hos patienter med funktionelle lidelser.

- *Behandling af stressrelaterede funktionelle symptomer: Randomiseret undersøgelse af effekten af et stresshåndteringsprogram.* Ansøger: Overlæge Bo Netterstrøm, Stressklinikken, Hillerød Hospital. I et lodtrækningsforsøg med sygemeldte, der har fået diagnosen stress, sammenlignes effekten af henholdsvis konventionel psykologbehandling og et stresshåndteringsprogram, der består af stresshåndteringssamtaler, motionsplan, mindfulness-træning og dialog med arbejdspladsen.
- *Formidling og uddannelse vedr. funktionelle symptomer og lidelser.* Ansøger: Lektor Marianne Rosendal, Forskningsenheden for Almen Praksis, Århus Universitet og professor Per Fink, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik, Århus Universitetshospital. Fremme af information om funktionelle lidelser til offentligheden og til relevante faggrupper uden for sundhedsvæsenet. Omfatter en letforståelig bog, kurser til socialrådgivere, en konference og en hjemmeside.